

Posudek disertační práce

Mgr. Stefan Scholz

Methodische Studie zu dem bilateralen Forschungsprojekt über die gegenseitigen Beziehungen der Sakralarchitektur des 13. Jahrhunderts in den böhmischen und österreichischen Ländern. Praha 29. 11. 2017.

Předkládaná disertační práce kolegy Mgr. Stefana Scholze pojednává o vzájemných vztazích sakrální architektury 13. století v českých a rakouských zemích. Autor se zde tak věnuje tématu, k němuž je obrácena v podstatě celá jeho badatelská činnost a odborné zaměření, jehož výstupy také dlouhodobě publikuje a zároveň aplikuje v roli pedagogického a vědeckého pracovníka Ústavu dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy, kterým je již od okamžiku zřízení Ústavu roku 2003. Výše řečenému také zcela odpovídá široká platforma, z níž autor práce čerpá své poznatky, logicky postavené na základní materiálové bázi vycházející z dlouhodobého archeologického a stavebně historického průzkumu středověké fortifikační architektury města Hainburgu nad Dunajem, ležícího na samém východním pomezí Rakous. Je na tomto místě třeba také připomenout, že Mgr. Stefan Scholz řadu svých poznatků z této práce již v minulosti publikoval v dílčích studiích. Stranou aspirantova zájmu nezůstala pochopitelně také architektura hainburgského hradu. Práce se přitom neomezuje pouze na jmenovanou problematiku, ale usiluje o hlubší metodologický přínos, konstruovaný na komparaci rakouského materiálu se soudobým vývojem v českých zemích. Logicky akcentováno je období vlády posledních Přemyslovců – jmenovitě krále Přemysla Otakara II. Těžiště práce spočívá ve stanovení metodologických východisek dalšího bádání problematiky česko-rakouské stavební kultury na prahu vrcholného středověku. Zmapovat toto téma se stalo námětem disertace kolegy Mgr. Stefana Scholze.

Předkládaná práce, je rozvržena do osmi kapitol, čítajících široký záběr od uvedení do problematiky, rozboru tématu, i stávající odborné literatury, (jejíž vynikající znalost a precizní citace zdrojů aspirant prokazuje), až po pokus o vytváření samostatných metodologických východisek dalšího bádání. Z našeho pohledu se jeví jako badatelsky nejzajímavější kapitola pátá s názvem: „Aktueller Stand der österreichischen und tschechischen Kunstgeschichtsforschung: Stilströmungen in der mitteleuropäischen Sakralarchitektur des 13. Jahrhunderts“, ve které aspirant dopodrobna rozebírá a kriticky hodnotí existující odbornou literaturu k tématu. Počínaje průkopnickými studiiemi ze sedmdesátých let minulého století, kde je nutno zmínit především práce Mario Schwarze a Karla Kubesse na rakouské straně, či Jiřího Kuthana v Československu. Stěžejní část předkládané práce je však třeba hledat v kapitole šesté, která se stala těžištěm jejího obsahu, a v kapitole sedmé, kde jsou již formulovány konkrétní kroky k vytvoření komparativně-analytické syntézy. Přesto se nabízí doporučit jistou míru opatrnosti v problematice „totálního datování“ jednotlivých stavebních etap.

Závěrem je však třeba s politováním konstatovat, že navzdory slibným výhledům, rukopis předkládané disertační práce řady stanovených cílů ne zcela dosahuje. Možná bylo na místě dát přednost úžeji profilované materiálové studii k jednomu ze segmentů dané problematiky, v níž by bylo možno dosáhnout hlubšího rozboru. Na tomto místě je také třeba bohužel konstatovat, že teze disertační práce (tzv. „autoreferát“) nejsou zpracovány s náležitou pečlivostí a přesností.

Navzdory uvedeným nedostatkům zajímavou disertaci Mgr. Stefana Scholze doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 31. 1. 2018

Mgr. Miroslav Šmied, Ph.D.